ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 20 MEI 1976 [1]

Margherita Macevicius
tegen Europees Parlement

Zaak 66-75

Samenvatting

Ambtenaren — Beroep — Voorwerp — Handeling die onder de interne organisatiebevoegheid valt — Ontvankelijkheid — Voorwaarden
(Statuut van de ambtenaren, Artikel 5, 7, 91)

Een handeling die onder de interne organisatiebevoegdheid van de instelling valt kan slechts aanleiding geven tot een beroep krachtens artikel 91 van het statuut van de ambtenaren, wanneer de handeling de krachtens de artikelen 5 en 7 van het Statuut aan betrokkene toekomende rechten heeft aangetast, door hem met name te verplichten werkzaamheden uit te oefenen die niet overeenkomen met zijn ambt en rang.
Een zodanige maatregel tast de rechten van een ambtenaar niet reeds aan wanneer zijn bevoegdheden daardoor worden gewijzigd of zelfs ingekrompen, maar eerst wanneer zijn overblijvende bevoegdheidsterrein naar aard, belang en omvang duidelijk geringer is dan hetgeen overeenkomt met zijn rang en ambt.

In de zaak 66-75

MARGHERITA MACEVICIUS, ECHTGENOTE HEBRANT, ambtenares bij het Europees Parlement, ten deze vertegenwoordigd door V. Biel, advocaat te Luxemburg, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van V. Biel, advocaat aldaar, 18a, rue des Glacis,

verzoekster,

tegen

EUROPEES PARLEMENT, ten deze vertegenwoordigd door zijn secretaris-generaal, H. R. Nord, als gemachtigde, bijgestaan door A. Bonn, advocaat te Luxemburg, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, ten kantore van A. Bonn, advocaat aldaar, 22, Côte d'Eich,

verweerder,

1 — Procestaal: Frans.

betreffende beroep tot nietigverklaring van de benoeming van een andere ambtenaar tot reorganisator van de bibliotheek van het Europees Parlement en tot voorzitter van een werkgroep, alsmede tot vaststelling van een fout die het Parlement jegens verzoekster zou hebben begaan door aan een door haar ingediende klacht geen gunstig gevolg te geven,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: H. Kutscher, Kamerpresident, P. Pescatore en M. Sørensen, Rechters,

Advocaat-Generaal: H. Mayras
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten, het procesverloop, de conclusies en de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en schriftelijke procedure

1. Verzoekster, gediplomeerd bibliothecaresse en op 1 december 1967 in dienst getreden bij de verwerende instelling, heeft sindsdien meegewerkt aan het beheer en de administratie van de bibliotheek van het Parlement. Op 1 januari 1973 is zij benoemd in de rang A 4 (hoofdadministrateur).

In 1972 heeft het Parlement de heer Taylor benoemd tot hoofd van het Directoraat-generaal onderzoek en documentatie waaronder de bibliotheek ressorteert. Op 1 maart 1974 heeft de heer Taylor meer rechtstreeks de leiding van de bibliotheek op zich genomen.

De boeken van de bibliotheek waren tot dan toe steeds volgens analytisch systeem geklasseerd. De heer Taylor meende echter dat dit beter volgens het decimale systeem kon gebeuren. Uiteindelijk is er een compromis tot stand gekomen in die zin dat de bestaande catalogus zou worden bijgehouden maar dat een decimale classificatie zou worden ingevoerd voor nieuwe boeken en voor werken met een specifiek belang. Sommige ambtenaren, waaronder verzoekster, waren tege deze regeling gekant.

2. Op 23 september 1974 besloot het Bureau van het Parlement de heer Taylor

toestemming te verlenen voor de beoogde herzieningen.

In een nota van de heer Taylor aan verzoekster d. d. 9 oktober 1974:

- deelde hij haar mede dat het in zijn bedoeling lag de reorganisatie van de bibliotheek toe te vertrouwen aan de heer Reid, functionaris in de rang A 5, waarbij hij opmerkte dat verzoekster wel nauwelijks geïnteresseerd zou zijn deze werkzaamheden op zich te nemen, aangezien zij blijk had gegeven van haar bezwaren tegen de veranderingen;
- stelde hij verzoekster voor enige tijd de mogelijkheid te bestuderen om de bibliotheek te moderniseren door de gegevens van de catalogus in een computer te verwerken;
- merkte hij nog met name op: „In de loop van onze gesprekken hebt U gewezen op de mogelijkheid Uw huidige functies te behouden, welke bestaan in de supervisie op de analytische catalogus. Ik zou U echter dringend in overweging willen geven deze gedachte te laten varen. Ik waardeer Uw grote ervaring op dit gebied, maar, zoals ik reeds heb gezegd, krijgt de heer Reid, onder mijn gezag, de verantwoordelijkheid voor de controle op de reorganisatie van het classificatiesysteem. Hoewel ik er zeker van ben dat de heer Reid zal trachten zich niet meer dan strikt noodzakelijk te bemoeien met de dagelijkse werkzaamheden van de uiterst bekwame personeelsleden die zich met de analytische catalogus bezig houden, zou U zich, als U bij deze bijzondere dienst tewerkgesteld zou blijven, niettemin moeten schikken naar zijn aanwijzingen voor een reorganisatie waartegen U fel gekant blijft. Zoals U mij herhaaldelijk hebt gezegd, heeft de heer Reid een lagere rang dan U; deze situatie zou op zichzelf geen problemen kunnen doen ontstaan, en in het algemeen geloof ik dat deze regeling zeer onplezierig voor U zou kunnen blijken".

In een antwoordnota van 6 november 1974 gaf verzoekster te kennen:

- dat zij bezwaar maakte tegen de gelijktijdige toepassing van het analytische en decimale classificatiesysteem, maar dat zij zich toch bij dit besluit zou neerleggen, zonder zich hiermee echter beroepshalve te kunnen verenigen, en dat zij derhalve de leiding en het beheer over de bibliotheek zou blijven uitoefenen;
- dat de reorganisatie van de bibliotheek hiërarchisch en technisch onder haar bevoegdheid viel en dus niet kon worden opgedragen aan de heer Reid, die scheikundige van beroep en geen geschoold bibliothecaris was, die een lagere rang had als verzoekster en pas negen maanden bij het Parlement in dienst was, terwijl zij er al zeven jaar werkte;
- dat het onder deze voorwaarden onaanvaardbaar zou zijn dat zij ondergeschikt werd gemaakt aan de heer Reid;
- dat zij weigerde zich aan de door de heer Taylor genoemde studies te wijden.

3. In een nota van 7 november 1974 die aan de betrokken ambtenaren werd uitgereikt onder de titel: „voorstel tot herindeling van de boeken van de bibliotheek", verklaarde de heer Taylor onder andere het volgende:

„... Hierna vindt U een overzicht van de wijzigingen die binnenkort in het classificatiesysteem zullen worden aangebracht, en van de maatregelen die daartoe zijn voorgesteld ...

... Bovendien is besloten een werkgroep van vijf leden in te stellen onder voorzitterschap van de heer Reid. De overige leden zijn mevrouw Lemmer, mejuffrouw Løj, mevrouw Subtil en de heer Worsley. Deze groep ... zal regelmatig bij elkaar komen, en alle genomen besluiten zullen worden genotuleerd en worden medegedeeld aan het hele personeel van de bibliotheek.

De groep heeft vooral tot taak:
a) een nauwkeurig beleid te bepalen aangaande het soort publikaties welke in de bibliotheek voorhanden moeten zijn;
b) de noodzakelijke opleidingsprogramma's vast te stellen en ervoor te zorgen dat de psychologische of praktische problemen die zich kunnen voordoen op de juiste manier worden behandeld;
c) te bepalen waaraan in de verschillende sectoren van de bibliotheek onmiddellijk behoefte bestaat, en de ruimteproblemen op lange termijn te bestuderen;
d) de werkwijze voor een soepele omschakeling vast te stellen."

Bij nota van 21 november 1974 aan de heer Taylor protesteerde verzoekster tegen de benoeming van de heer Reid tot reorganisator, waarbij zij met name opmerkte:
— dat dit besluit in feite erop neerkwam dat de heer Reid „de algemene leiding van de bibliotheek" kreeg, en dat het was genomen met veronachtzaming van de onaantastbare rechten welke aan de rang, kwalificatie, functie en anciënniteit van verzoekster zijn verbonden";
— dat de heer Taylor verzoekster „in een onaanvaardbare dwangpositie" had geplaatst door haar geen andere keus te laten dan de aanwijzingen van de heer Reid op te volgen of de leiding van de bibliotheek uit handen te geven;
— dat verzoekster aldus van haar leidinggevende post en van het reorganisatiewerk werd afgehouden;
— dat zij een onmiddellijke herziening van de litigieuze maatregelen verlangde.

Bij nota van 25 november 1974 antwoordde de heer Taylor:

„... Ik heb geen enkele nieuwe post gecreëerd in de bibliotheek..., maar alleen een werkgroep ingesteld om aanbevelingen uit te brengen voor de hervormingen waartoe de voorzitter van het Parlement mij heeft gemachtigd. Uit Uw nota's blijkt dat U graag deel zou hebben uitgemaakt van die werkgroep. Reeds in mijn nota van 9 oktober heb ik echter aangegeven waarom mij dit niet verstandig leek... In elk geval doet het al of niet deel uitmaken van een werkgroep niets af aan de hiërarchische positie van wie dan ook binnen een directoraatgeneraal... De werkgroep van de bibliotheek heeft geen enkele uitvoerende bevoegdheid. Zij doet aanbevelingen en na bestudering hiervan neem ik mijn besluiten. De instelling van de werkgroep tast niet alleen geenszins Uw hiërarchische positie als A 4 aan, doch evenmin de taak die U is opgedragen in de bibliotheek... Voor één der afdelingen van de bibliotheek, namelijk het algemene beheer van de analytische catalogus, ressorteert U rechtstreeks onder mij, evenals de heer Reid jegens mij verantwoordelijk is voor een andere afdeling, namelijk de referentievoorlichtingsdienst, evenals andere gemeenschappelijk verrichte taken..."

In een nota aan de heer Taylor van 15 december 1974 handhaafde verzoekster haar vroegere standpunt. Op de passages in de nota van 25 november, welke betrekking hadden op de taakverdeling tussen de heer Reid en haarzelf, reageerde verzoekster als volgt:

„... Hoe zou ik mij kunnen bezighouden met de controle van de analytische catalogus, nu de catalogus sinds Uw reorganisatie gemengd en algemeen is geworden en onder de leiding en supervisie van de heer Reid staat? Voor een buitenstaander lijkt het alsof de heer Reid en ik ons bezighouden met twee verschillende en onafhankelijke afdelingen van twee afzonderlijke diensten van de bibliotheek. Dit is echter niet het geval; sinds de reorganisatie hebt U de centrale leiding over alle diensten opgedragen aan de heer Reid, die juist is benoemd om die diensten te leiden en te controleren".

4. Op 28 december 1974 heeft verzoekster een klacht ingediend bij de voor-

zitter van het Parlement overeenkomstig artikel 90 Ambtenarenstatuut met verzoek de benoeming van de heer Reid tot reorganisator en hoofd van de werkgroep ongedaan te maken en haar in die functies te benoemen.

Bij brief van 5 mei 1975 heeft de voorzitter van het Parlement de klacht afgewezen.

5. Op 31 juli heeft verzoekster het onderhavige beroep ingesteld.

6. Het Hof (Tweede kamer) heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Het heeft partijen echter uitgenodigd binnen een termijn, eindigend vóór het begin van de terechtzitting, schriftelijk enige vragen te beantwoorden, en het Parlement om binnen dezelfde tijd enige stukken over te leggen.

II — Conclusies van partijen

Verzoekster concludeert met name dat het den Hove behage:

„te verstaan dat de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek van het Parlement en tot voorzitter van de reorganisatiewerkgroep onrecht doet en nadeel berokkent aan verzoekster, dat deze benoeming onwettig is en derhalve moet worden nietigverklaard;

te verstaan dat het Parlement in gebreke is gebleven door niet gunstig te beschikken op de klacht van mevrouw Macevicius ..."

„verweerster te veroordelen in de kosten van het geding".

In haar conclusie van repliek merkt verzoekster ter verduidelijking van „de draagwijdte van deze conclusies" op dat zij ook en zelfs primair bezwaar heeft tegen de instructiebevoegdheid van de heer Reid jegens haar en dat zij tevens opkomt tegen de nota van de heer Taylor van 9 oktober 1974, voorzover verzoekster daarbij werd opgedragen „een niet bestaande post bij een niet bestaande computerdienst te gaan vervullen".

Het Europees Parlement concludeert tot niet-ontvankelijkverklaring, subsidiair ongegrondverklaring van het beroep, en tot een kostenbeslissing overeenkomstig de toepasselijke bepalingen. Bij dupliek concludeert het bovendien, in verband met bovenbedoelde verduidelijking van de conclusie van repliek, „tot niet-ontvankelijkverklaring van een eventuele wijziging van de grondslag van de eis".

III — Middelen en argumenten van partijen tijdens de schriftelijke behandeling

1. Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Het Parlement betoogt dat het beroep niet-ontvankelijk is wegens ontbrekend belang en nadeel.

Aan de gelaakte handelingen is een einde gekomen vóór de instelling van het beroep op 31 juli 1975. De heer Taylor had de werkgroep namelijk op 29 april 1975, na de indiening van haar reorganisatievoorstellen, ontbonden.

Bovendien zijn deze handelingen, welke zijn te beschouwen als algemene maatregelen tot organisatie van de diensten, niet vatbaar voor beroep.

Verzoekster antwoordt dat zich op 29 april 1975 niets heeft voorgedaan waaruit de intrekking van de gelaakte maatregel was af te leiden. Wel had de heer Taylor op 24 april, in bijzijn van de heer Pöhle, de heer Reid en verzoekster, tegenover de heer Reid vagelijk verklaard, dat hij hem bedankte voor zijn reorganisatiewerk en dat hij het daarbij kon laten. Ook hieruit bleek echter nog niet dat de maatregelen waren afgeschaft. Maar zelfs gesteld dat

dit wel formeel is gebeurd — quod non — dan toch zou het beroep ontvankelijk zijn, omdat enerzijds de ambtenaar ook tegen een tijdelijke schending van zijn rechten bezwaar mag maken, en het anderzijds voldoende is dat de grief bestond op het moment van indiening van de administratieve klacht.

De litigieuze maatregelen zijn vatbaar voor beroep, omdat zij verzoeksters statutaire rechten aantasten door haar de hiërarchieke rang en de met haar rang en anciënniteit overeenkomende werkzaamheden te ontnemen.

Het Parlement blijft bij zijn vroegere verklaringen en merkt nog op dat de heer Taylor bij het onderhoud op 29 april 1975 niet alleen de heer Reid heeft bedankt en de werkgroep heeft ontbonden, maar ook de heer Pöhle heeft voorgesteld als nieuwe directeur van de bibliotheek. Het Parlement biedt aan zulks te bewijzen door de heer Pöhle als getuige te horen.

Verzoekster spreekt ten onrechte van een dubbel „besluit" waarbij de heer Taylor de heer Reid tegelijkertijd heeft „benoemd" tot „reorganisator van de bibliotheek" en tot „voorzitter van de reorganisatiewerkgroep". Het enige besluit ten deze, waarvan blijkt uit de nota van de heer Taylor van 7 november 1974, bestond in de oprichting van een werkgroep en in de toekenning van het voorzitterschap hiervan aan de heer Reid, hetgeen geen „benoeming" is in de zin van het Statuut. Zowel naar vorm als inhoud ging het hier om een overigens tijdelijke maatregel van interne organisatie, en niet om een „besluit" in de zin van artikel 90, lid 2, van het Statuut, dat wil zeggen een handeling van het tot aanstelling bevoegde gezag.

2. Ten principale

Verzoekster betoogt in haar verzoekschrift met name het volgende:

Door de enkele benoeming tot reorganisator van de bibliotheek kreeg de heer Reid een instructiebevoegdheid jegens het hele bibliotheekpersoneel, ook verzoekster. Die onderschikking volgt trouwens duidelijk uit de nota van de heer Taylor van 9 oktober 1974. Het is echter onverenigbaar zowel met de algemene beginselen van het ambtenarenrecht als met de geest van het Statuut (vgl. de overzichten betreffende het verband tussen standaardfuncties en loopbanen in Bijlage I van het Statuut) om een ambtenaar onder het gezag te plaatsen van een collega met een lagere rang. Dit besluit heeft verzoeksters statutaire positie en beroepseer aangetast.

Ter rechtvaardiging van de bestreden benoeming kan niet worden aangevoerd dat verzoekster zich tegen de invoering van het nieuwe classeringssysteem heeft verzet. In haar nota van 6 november 1974 heeft zij verklaard dat zij zich bij het besluit van het Bureau van het Parlement zou neerleggen. Men kan een ambtenaar niet verwijten dat hij zijn beroepsplicht heeft vervuld door kenbaar te maken dat hij het niet eens is met maatregelen welke hij strijdig acht met het dienstbelang.

Verzoekster heeft des te meer grond om de benoeming van de heer Reid te bestrijden, gezien haar ervaring met het bibliotheekwezen; de laatste jaren had zij praktisch alleen de verantwoordelijkheid voor de diensten van de bibliotheek gedragen. De heer Reid daarentegen is geen gediplomeerd bibliothecaris, heeft geen enkele specifieke ervaring en kent alleen zijn moedertaal, Engels. In november 1974 was hij nog slechts tijdelijk functionaris; pas in april 1975 is hij benoemd tot ambtenaar op proef.

Luidens artikel 24 van het Statuut zijn de gemeenschapsinstellingen gehouden bijstand te verlenen aan de ambtenaren tegen bedreigingen en onwettige besluiten van hun hiërarchieke meerderen. In casu bevatte de nota van 9 oktober 1974 een bedreiging in de opmerking van de heer Taylor dat verzoekster zich had te voegen naar de heer Reid, als zij niet zou ingaan op het aanbod zich voortaan aan

het haar voorgestelde werk te wijden. Door geen recht te doen aan verzoeksters klacht tot herroeping van de gewraakte besluiten van de heer Taylor, heeft het Parlement dan ook een fout begaan. Ten onrechte heeft de voorzitter van het Parlement in zijn brief van 5 mei 1975 gesteld dat het besluit van de heer Taylor om de heer Reid en niet verzoekster tot voorzitter van de werkgroep te benoemen „op een waardeoordeel is gebaseerd".

Het Parlement betoogt in zijn verweerschrift met name het volgende: De statutaire rechten van verzoekster zijn niet geschonden. Volgens de artikelen 5 en 7 van het Statuut, kon verzoekster slechts verlangen dat de haar opgedragen werkzaamheid overeenkwam met een ambt van haar rang. Dit was inderdaad het geval, aangezien zij nog steeds het werk deed van een hoofdadministrateur. De werkgroep, die alleen voorstellen moest doen, is slechts zeven maanden werkzaam geweest. Gedurende die tijd heeft de bibliotheek gefunctioneerd als voorheen; de leiding van de bibliotheek is verzoekster dus niet ontnomen.

Verzoekster is niet ondergeschikt gemaakt aan de heer Reid, maar deze twee ambtenaren beheren de bibliotheek tezamen, net zoals verzoekster deze vroeger samen met de heer Lemmer had beheerd. De rangen A 4 en A 5 vormen trouwens een enkele loopbaan, zodat de ambtenaren van een van deze rangen niet aan elkaar ondergeschikt zijn in de gebruikelijke zin van het woord. In casu heeft verzoekster, door haar grotere anciënniteit, meer gezag. Uit de nota's van de heer Taylor blijkt dat hij verzoekster elke met haar positie strijdige ondergeschiktheid wilde besparen. In feite wenste verzoekster een nieuwe taak te krijgen, waarvoor zij zich als de meest gekwalificeerde persoon beschouwde; zij kan echter geen statutair recht op een bepaalde post doen gelden; trouwens met de gewraakte maatregelen was er geen nieuwe post gecreëerd.

In een hiërarchische organisatie moet uiteindelijk een definitief besluit worden genomen en loyaal worden uitgevoerd. De Administratie van het Parlement heeft slechts gebruik gemaakt van haar organisatiebevoegdheid die haar verplicht de dienst in te richten naar de administratieve behoeften. De heer Taylor wilde slechts die ambtenaren aan het decimale systeem laten werken die daartoe bereid waren.

De door de heer Taylor voorgestelde herziening is goedgekeurd door het Bureau van het Parlement. Ingevolge dit besluit moesten de passende richtlijnen worden uitgewerkt; de oprichting van een werkgroep vormde hiertoe de beste oplossing. De aanwijzing van de voorzitter en de leden van deze groep staat ter beoordeling van de directeur-generaal: het valt te betwijfelen of het Hof die beoordeling kan toetsen. Trouwens, alles wijst erop dat het besluit van de heer Taylor gerechtvaardigd was, aangezien verzoekster met name alleen beroepservaring had met het analytische systeem.

Het is ten slotte onjuist dat verzoekster de laatste jaren alleen verantwoordelijk is geweest voor de diensten van de bibliotheek. Na de overplaatsing van de heer Lemmer naar een andere post en in afwachting van de benoeming van een tweede directeur van de bibliotheek, was de heer Balbiani, een afdelingshoofd, meer in het bijzonder verantwoordelijk voor de bibliotheek. Bij de overplaatsing van de heer Balbiani in maart 1974 had de heer Taylor de verantwoordelijkheid gekregen voor de bibliotheek.

Verzoekster zegt voor repliek in hoofdzaak:

Verzoekster stelt met recht een schending van de artikelen 5 en 7 van het Statuut, omdat zij volgens de nota van de heer Taylor van 9 oktober 1974 niet meer het werk van hoofdadministrateur kon verrichten. Het werk dat haar in die brief was voorgesteld (invoering van een computersysteem), bestond immers niet; de heer Taylor wist trouwens maar al te goed dat hij geen nieuwe post kon

scheppen. Van de andere kant volgt duidelijk uit de nota dat verzoekster de aanwijzingen van de heer Reid had op te volgen voor het geval zij genoemd voorstel niet zou aanvaarden en in de bibliotheek wilde blijven werken. Aangezien zij het voorstel inderdaad niet had aangenomen, moest zij volgens de eigen woorden van de heer Taylor, het gezag van de heer Reid aanvaarden.

Het is onjuist dat verzoekster onder dezelfde omstandigheden kon blijven werken als voorheen, terwijl men haar in feite de taken inzake beheer en technische leiding van de bibliotheek had ontnomen.

Het argument dat de loopbaan A 5/A 4 een eenheid vormt, zodat er geen ondergeschiktheid is in de wederzijdse betrekkingen tussen A 5 ambtenaren en A 4 ambtenaren, is niet steekhoudend; het komt immers vaak voor dat een A 5 ambtenaar ondergeschikt is aan zijn collega die de rang A 4 heeft.

Men kan niet stellen dat de maatregelen van de heer Taylor voor de reorganisatie van de bibliotheek slechts van tijdelijke aard zijn, terwijl de problemen die een dergelijke organisatie meebrengt, problemen zijn van een generatie. De aan de heer Reid gegeven opdracht is nooit ingetrokken, noch mondeling, noch schriftelijk.

Vanaf het begin was de heer Taylor vastbesloten het decimale stelsel in te voeren. Het bleek echter onmogelijk de bibliotheek op staande voet volledig om te werken, zodat de heer Taylor ten slotte besloot tot een systeem waarin de analytische en de decimale klassering in dezelfde catalogus worden gecombineerd. Een dergelijk gemengd systeem is onuitvoerbaar, zoals verzoekster in detail tracht aan te tonen.

Verzoekster was de enige ambtenaar die gekwalificeerd was om het decimale systeem in te voeren. De universitaire bibliothecarisopleiding heeft ook op dit systeem betrekking.

Sinds de overplaatsing van de heer Lemmer in februari 1971 heeft verzoekster alleen het beheer, de administratie en de technische leiding van de bibliotheek gevoerd. Van 1970 tot 1 maart 1974, toen de heer Taylor de leiding van de bibliotheek heeft overgenomen, had de heer Balbiani slechts een toezichthoudende taak.

In zijn dupliek merkt het *Parlement* onder handhaving van zijn vroegere uiteenzettingen nog het volgende op:

Verzoekster tracht de discussie om te buigen naar onderwerpen die de bevoegdheid van het Hof te buiten gaan, zoals de voorkeur voor het ene classificatiesysteem van een bibliotheek boven het andere en de respectieve beroepsbevoegdheden van de heer Reid en van haarzelf. Het Parlement geeft niettemin zijn mening over deze punten te kennen en zet met name uitvoerig uiteen waarom de heer Reid ook op het gebied van bibliotheek hoog gekwalificeerd is.

Uit de job-description die verzoekster zelf op 23 maart 1975 voor de heer Pöhle heeft opgesteld, blijkt dat zij in haar positie van A 4 ambtenaar geenszins is achteruitgegaan. Bovendien zijn haar werkzaamheden medio 1975 nog uitgebreid en opgetrokken, doordat zij de verantwoordelijkheid kreeg voor de begroting van de hele bibliotheek, waaronder de aan de heer Reid toevertrouwde afdeling, welke taak een recht van veto tegen voorstellen voor uitgaven inhield.

Het zou belachelijk zijn geweest de reorganisatie van een dienst toe te vertrouwen aan een ambtenaar die bij herhaling had verklaard deze reorganisatie zinloos te achten.

Verzoeksters beweringen over haar vroegere werkzaamheden in de bibliotheek van het Europees Parlement zijn tegenstrijdig.

IV — Aan partijen gestelde vragen

Na afsluiting van de schriftelijke behandeling heeft het Hof (Tweede kamer) partijen verzocht om een schriftelijk antwoord op de volgende vragen:

— welke werkzaamheden heeft verzoekster voor en na de nota van de heer Taylor van 9 oktober 1974 in feite uitgeoefend;
— verschilden de na deze nota door haar uitgeoefende werkzaamheden in kwantiteit of in kwaliteit van haar vroegere werkzaamheden;
— zo ja, kwam dan haar gehele werkterrein na 9 oktober 1974 wel of niet overeen met het ambt en de rang van een A 4 ambtenaar;
— heeft zij inderdaad instructies van de heer Reis moeten opvolgen en zo ja, op welk gebied?

Het Hof heeft het Parlement voorts verzocht om overlegging van de „beschrijvingen van de werkzaamheden en bevoegdheden die zijn verbonden aan iedere standaard-functie" in de zin van artikel 5, lid 4, tweede alinea, van het Statuut van de ambtenaren, alsmede van het organigram voor de diensten van de bibliotheek, voor zover dergelijke beschrijvingen en een dergelijk organigram bestonden en voor zover deze stukken de antwoorden van het Parlement op bovengenoemde vragen kunnen staven.

Partijen hebben aan deze verzoeken gehoor gegeven.

V — Mondelinge procedure

Partijen zijn in hun pleidooien gehoord ter terechtzitting van 18 maart 1976.

De Advocaat-Generaal heeft conclusie genomen ter terechtzitting van 8 april 1976.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het beroep in de eerste plaats strekt tot nietigverklaring van twee handelingen van de administratie van het Europees Parlement, namelijk de „benoeming" van de heer Reid enerzijds tot voorzitter van een werkgroep, belast met aangelegenheden betreffende de reorganisatie van de bibliotheek van verweerder, en anderzijds tot reorganisator van die bibliotheek;

2 dat verzoekster bovendien concludeert tot de vaststelling van een fout die de voorzitter van het Parlement zou hebben begaan door niet gunstig te beschikken op de klacht die verzoekster tegen bovenbedoelde besluiten heeft ingesteld krachtens artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren;

I — Ten aanzien van de ontvankelijkheid

3 Overwegende dat de verwerende instelling betoogt dat het beroep niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van belang en de afwezigheid van

nadeel, aangezien de gewraakte besluiten reeds voor de instelling van het beroep geen effect meer sorteerden en bovendien interne organisatorische maatregelen vormden, die niet vatbaar zijn voor beroep;

4 Overwegende met betrekking tot de benoeming van de heer Reid tot hoofd van de betrokken werkgroep, dat verzoekster niet ernstig betwist dat deze groep op 24 of 29 april 1975 is ontbonden, en toegeeft dat de heer Taylor, die toentertijd de leiding had over de bibliotheek, in aanwezigheid van verschillende personen, waaronder verzoekster, tegenover de heer Reid heeft verklaard dat hij hem bedankte voor zijn werk en „dat hij het daarbij kon laten";

5 dat derhalve, aangenomen dat de litigieuze benoeming verzoekster heeft kunnen bezwaren in de zin van de artikelen 90 en 91 van het Statuut, zulks — evenals de daaraan ten grondslag liggende handeling — toch in ieder geval vóór 31 juli 1975, toen het onderhavige beroep werd ingesteld, was afgelopen, zodat reeds om deze redenen de conclusies tot nietigverklaring van bedoelde benoeming niet-ontvankelijk zijn;

6 Overwegende met betrekking tot de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek, dat blijkens het dossier betrokkene momenteel deze functie nog steeds uitoefent;

7 dat echter deze handeling die onder de interne organisatiebevoegdheid van de verwerende instelling valt, slechts aanleiding kan geven tot beroep, wanneer de handeling, zoals verzoekster beweert, de krachtens de artikelen 5 en 7 van het Statuut aan haar toekomende rechten heeft aangetast door haar te verplichten voortaan werkzaamheden uit te oefenen die niet overeenkomen met haar ambt en rang, welke vraag tevens betrekking heeft op de zaak ten gronde;

II — Ten gronde

8 1. Overwegende dat verzoekster beweert dat haar eigen werkzaamheden na de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek niet meer overeenkwamen met die van een A 4 ambtenaar, aangezien de bestreden handeling tot gevolg had, dat zij tegenover de heer Reid, toen nog slechts een tijdelijk ambtenaar in de rang A 5, in een ondergeschikte positie kwam te verkeren en dat haar een wezenlijk deel van haar vroegere bevoegdheden werd ontnomen;

9 A — Overwegende met betrekking tot bedoelde onderschikking, dat verzoekster zich beroept op de nota van 9 oktober 1974 waarbij de heer Taylor haar had medegedeeld dat, wanneer zij haar taken, bestaande in de supervisie op de opstelling van de analytische catalogus, zou blijven vervullen, hetgeen zij inderdaad heeft gedaan, zij zich had te voegen naar de instructies van de heer Reid;

10 Overwegende dat verzoekster op 's Hofs vraag of zij inderdaad had moeten buigen voor de instructies van de heer Reid, heeft geantwoord enerzijds dat de heer Reid haar „niet formeel had opgedragen iets te doen" en dat zij hem niet kan verwijten „van een hierarchieke bevoegdheid gebruik te hebben gemaakt" of „[haar] naar zijn hand te hebben gezet", en anderzijds dat er sprake was van een „indirecte onderschikking" doordien de heer Taylor, en later de nieuwe directeur van de bibliotheek, regelmatig suggesties van de heer Reid hadden bekrachtigd en aldus omgezet in instructies aan verzoekster;

11 dat zij hieraan toevoegt dat de heer Reid met een nota van 15 december 1975 — waarin hij toegaf dat verzoekster verantwoordelijk is voor de begroting van de bibliotheek — een document in omloop had gebracht waarin de volgende zin stond: „Mme Hébrant, in consultation with Mr. Reid, should prepare the overall budget proposals by February of the following year" (Mme Hébrant zou in overleg met de heer Reid de algemene raming tegen februari van het volgend jaar moeten voorbereiden);

12 Overwegende dat wanneer een chef aan een ambtenaar opdrachten conform de voorstellen van een andere ambtenaar geeft, zulks geenszins wil zeggen dat de eerste ambtenaar ondergeschikt is gemaakt aan de tweede;

13 dat voorts wanneer een ambtenaar op een bepaald gebied „in overleg" met een collega dient te handelen, hieruit alleen volgt dat de betrokkenen hun respectieve bevoegdheden op voet van gelijkheid uitoefenen, maar niet dat de eerste ambtenaar is onderworpen aan de orders van de tweede;

14 dat ten slotte uit verzoeksters eigen beweringen en uit andere elementen van het dossier blijkt dat verzoekster haar functie ten opzichte van de heer Reid onafhankelijk heeft weten te behouden;

15 dat het onder deze omstandigheden niet ter zake doet dat de heer Taylor bij zijn nota van 9 oktober 1974 aan verzoekster heeft medegedeeld, dat zij zich eventueel naar de instructies van de heer Reid had te voegen;

16 B — Overwegende omtrent de vraag in hoeverre verzoekster door de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek eventueel haar vroegere functies zijn ontnomen, dat allereerst moet worden vastgesteld dat een maatregel tot reorganisatie van de diensten de statutaire rechten van een ambtenaar niet reeds aantast, wanneer zijn bevoegdheden daardoor worden gewijzigd of zelfs ingekrompen, maar eerst wanneer zijn overblijvende bevoegdheidsterrein naar aard, belang en omvang duidelijk geringer is dan hetgeen overeenkomt met zijn rang en ambt;

17 dat, ware dit anders, de vrijheid van de gemeenschapsinstellingen om hun interne werkzaamheden zo goed mogelijk naar het belang van de dienst in te richten, overmatig zou worden beperkt;

18 dat het derhalve voldoende is aan de hand van de antwoorden van partijen op de door het Hof gestelde vragen en van de tot staving hiervan ingediende stukken na te gaan of verzoekster heeft aangetoond dat haar huidige bevoegdheden niet overeenkomen met die van een hoofdadministrateur in de hoogste rang van de loopbaan A 4/A 5;

19 Overwegende dat, naar uit de door verweerder in december 1975 opgemaakte „functieomschrijving" van de bibliotheekambtenaren — welk document wegens zijn officiële karakter van doorslaggevend belang is bij het onderhavig onderzoek — blijkt, de bibliotheek tegenwoordig twee sectoren omvat, waarvoor verzoekster respectievelijk de heer Reid verantwoordelijk zijn en die elk bovendien een administrateur in de loopbaan A 6/A 7 en een hoofdassistent in de loopbaan B 1 omvat;

20 dat in dit document verzoeksters bevoegdheden met de volgende trefwoorden zijn aangegeven: „beheer van de centrale catalogus", „beheer van de catalogus en verwerking van Franse en Italiaanse boeken", „aanschaffingen", „controle op de begroting van de bibliotheek", „administratieve aangelegenheden" en „inlichtingen aan gebruikers";

21 dat de uit deze beschrijving voortvloeiende situatie overeenkomt met de uiteenzetting in de nota van 25 november 1974 van de heer Taylor aan verzoekster, waarin met name staat: „voor één der afdelingen van de bibliotheek, namelijk het algemene beheer van de analytische catalogus, resoorteert U rechtstreeks onder mij, evenals de heer Reid jegens mij verantwoordelijk is voor een andere afdeling, namelijk ... Deze situatie is ongewijzigd gebleven ...";

22 dat de verantwoordelijkheden die uit genoemde beschrijving blijken, nog omvangrijker zijn dan de toch al belangrijke taken die verzoekster had opgegeven in een nota van 23 mei 1975 aan de nieuwe directeur van de bibliotheek, waarin op diens verzoek haar werkzaamheden in de bibliotheek waren samengevat;

23 dat dit in elk geval geldt voor verzoeksters budgettaire bevoegdheden, die werden vastgesteld tijdens een vergadering van 14 juli 1975 welke onder voorzitterschap van genoemde nieuwe directeur stond en onder anderen werd bijgewoond door verzoekster en de heer Reid;

24 dat volgens een interne nota van de nieuwe directeur over deze vergadering na discussie werd besloten dat verzoekster „für das Budget der Bibliothek verantwortlich zeichnen soll. Dies bedeutet: eine permanente Kontrolle der Kredite und gegebenenfalls ein Vetorecht bei Anschaffungen, die die Möglichkeiten des Budgets übersteigen würden" (verantwoordelijk zou zijn voor de begroting van de bibliotheek, hetgeen inhoudt een permanente bewaking van de kredieten en eventueel een vetorecht bij aanschaffingen die de budgettaire mogelijkheden te boven zouden gaan);

25 dat voorts verzoekster en de heer Taylor een aantal nota's hebben gewisseld, waarin verzoeksters verantwoordelijkheid voor de aanschaffing van boekwerken en het beheer van het bibliotheekpersoneel wordt bevestigd en waaruit blijkt dat de heer Taylor verzoekster herhaaldelijk heeft uitgenodigd haar standpunt over vragen betreffende de organisatie van de bibliotheek kenbaar te maken;

26 Overwegende dat uit al deze elementen, die van latere datum zijn dan de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek, volgt dat niets de stelling wettigt dat als gevolg van deze handeling verzoeksters werkzaamheid zozeer is teruggebracht dat haar bevoegdheden onder het niveau blijven van die van een in de rang A 4 ingedeelde hoofdadministrateur;

27 dat derhalve verzoeksters conclusies tot nietigverklaring van de benoeming van de heer Reid tot reorganisator van de bibliotheek van het Europees Parlement moeten worden verworpen;

28 2. Overwegende dat de voorzitter van het Parlement volgens verzoekster ten onrechte haar tegen de betrokken handelingen ingediende klacht heeft verworpen;

29 dat echter uit het vorenoverwogene volgt dat de conclusies tot nietigverklaring dier handelingen moeten worden verworpen;

30 dat derhalve de gewraakte verwerping niet als onwettig kan worden beschouwd, zodat reeds om die reden het verzoek tot vaststelling van een door de voorzitter van het Parlement begane fout niet kan worden aanvaard;

Ten aanzien van de kosten

31 Overwegende dat verzoekster in het ongelijk is gesteld;

32 dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten moet worden verwezen;

33 dat echter ingevolge artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering de kosten, door de instelling terzake van beroepen van ambtenaren der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste blijven;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

rechtdoende:

1. **Verwerpt het beroep.**

2. **Verstaat dat elk der partijen haar eigen kosten zal dragen.**

Kutscher Pescatore Sørensen

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op twintig mei negentienhonderdzesenzeventig.

De Griffier

A. Van Houtte

De President van de Tweede Kamer

H. Kutscher